

Zondag 27 maart 2022 Gereformeerde kerk Nieuwendijk

Orde van dienst

Lied vooraf: Lied 122: 1 (Hoe sprong mijn hart hoog op in mij)

Welkom (ouderling)

Komen

Lied 122: 3 (Bid heil toe aan dit vredesoord)

Woorden van bemoediging (Tekst of gedicht)

Instrumentale muziek (piano)

Ontsteken van licht (*lichtjes KND en TD*)

Op de drempel

Gebed voor de nood in de wereld

Waar de liefde verstikt raakt,
waar mensen elkaar het leven ontnemen,
waar harten verkillen,
– roepen wij tot u, God, met Abraham:
wilt u met de onrechtvaardigen ook de rechtvaardigen doen sterven?
Hoe lang nog, Heer?
- moment van stilte -

Waar de eenheid wordt geschonden,
waar mensen elkaar hun eer ontnemen,
waar de één voor de ander moet wijken,
– roepen wij tot u, God, met de vrouw uit Syro-Fenicië:
heb medelijden, want zelfs de honden eten mee van de kruimels van de tafel.
Waartoe, o God?
- moment van stilte -

Waar gemeenschappen uitéén vallen,
waar eigen gelijk mensen van elkaar vervreemdt,
waar de zorg om de ander zoek is,
– roepen wij tot u, God, met alle getuigen van uw heiligheid:
vergeet niet uw beloften aan Sara en Abraham, Ruth en Boaz, Maria en Jozef:
dat u bent de betrouwbare, die het heil zoekt voor al uw mensen.
- moment van stilte –

Lied *Voor ieder land waar oorlog is*: 1, 2

Woord

Met de kinderen

– kijken bij de schikking / kijktafel / klein bord en beker, zó denken we aan wat God doet voor ons

– en zo zijn we onderweg door deze wereld, door woestijn, water, groen land

Lied 8b: 1, 4 (Zie de zon) – piano

Kijk- en luisterlied: Stef Bos, [Onbereikbaar dichtbij](#)

1e lezing Deuteronomium 8: 1-18

lied *Wij gaan op reis langs de weg van verlangen*: 1, 2

2e lezing Johannes 15:1-8 **10**

Lied 653: 1, 5 (U kennen, uit en tot u leven)
Overdenking

Nico 27 maart van het jaar 1275 voor de gebruikelijke jaartelling.
Ergens in het Midden-Oosten

Marjam staat te turen naar de verte.
Ze moet denken aan de laatste woorden van Mozes.
40 jaar was die hen voorgegaan.
Ze had de verhalen gehoord van haar grootvader Jesse.
Hoe ze weg waren getrokken uit Egypte, in de nacht.
Hoe ze gevluucht waren voor het leger, en door het water vrij kwamen.

Ze had de verhalen gehoord over de woestijn.
Hoe het volk daar groot was geworden.
Niet alleen in aantal, ook in geloof.
Haar moeder Thamar was in de woestijn geboren en daar opgegroeid, net als zijzelf.
Daar hadden ze geleerd te leven van vreemd brood, dat ze man-hu noemden, Manna.
Dat is letterlijk: wat is dit nu?
Ook al was zij er mee opgegroeid, het bleef hemels brood.
Net als het water uit de rots, en de kwakkels uit de lucht.
Hemels, ook al staat ze daar niet elke dag bij stil.

Stem 1 Marjam zucht.
Daar, in de verte, ligt een ander land.
Ze noemen het: het land van verschiet.
Beloofd land.

Mozes had erover verteld.
Hij had het gezien, zei hij, maar hij zou er zelf niet binnengaan.
Toch voelt ze aan dat dat niet droevig was of is.
Nee, ze hebben van Mozes geleerd dat leven met een visioen je helpt om het 40 jaar vol te houden.
En het heeft ook haar in haar 15 jaar jonge leven geholpen om steeds verder te gaan.

Nico Maar ze heeft van Mozes niet alleen het visioen gekregen.
Ze heeft nog andere dingen geleerd.
Dat je van een visioen kunt leven, ook al weet je niet of je de vervulling ervan zult meemaken.
Dat je je verleden niet mag vergeten.
Dat het goed is om steeds te denken aan waar je vandaan komt.
En wat je op je levenstocht tot steun is geweest – want dat is het nu nóg.

Stem 1 Marjam zucht.
Met een zucht van weemoed over Mozes die er niet meer is.
En met een zucht van hoop en verwachting.
Want Mozes' woorden gaan mee en helpen haar haar leven op de goede weg te houden.
Ze zucht ook van verlangen.
Naar dat beloofde land.

Want ze weet: zelfs al zou ze het zelf nooit te zien krijgen, dan nog is het voor haar een inspiratie.
En niet alleen haar.
Ze streelt zacht haar buik.
Daar groeit nieuw leven uit liefde verwekt – een volgende generatie.
Nageslacht dat ook zal leven met de woorden en het visioen van Mozes.
Leven, niet bij brood alleen.
Ze hoort een stem, en draait zich lachend om, om haar Jozef te begroeten.
En zo lopen ze samen, arm in arm, maar het kamp.

[...]

Nico 27 maart 2022, Nieuwendijk, Fort Bakkerskil, bij de sluis.

Marjam ziet het dorp, de akkers, de Zandsteeg en de A27 die weer eens helemaal vast zit.
Ze zucht.
Alweer verstopt, denkt ze, net zoals mijn leven.
Ze zoekt op haar 30e naar haar toekomst.
Ze heeft hard gewerkt om te komen waar ze is.
En nu...
School, werk, vriendinnen, carrière, relatie aan-uit-aan-uit-vraagteken.
Ze is gaan wandelen omdat ze het even niet weet.
Waarom doe ik dit allemaal?
Wat voeg ik toe aan deze wereld, aan de mensen om mij heen?
Maatregelen, corona, griepgolf, Oekraïne, vluchtelingen, en als je niet slaagt in het leven is het je eigen schuld...

Stem 2 Ze heeft op de kindernevendienst gezeten.

En ook nog een poosje huiscatechese gevolgd bij mooie mensen in de gemeente, in de pastorie, in de kerk.

Maar dat is verwaterd.

Studentenleven elders, internet, sport, uitgaan, hard werken.

En weinig mensen om haar heen die het over geloven hebben.

Sinds haar broer eens stampvoetend weg is gelopen van de tafel omdat vader en moeder het over kerkgang hadden, hebben ze het er maar niet meer over.

Ze beleven hun geloof op hun eigen manier en in de kerkdiensten die haar, Marjam, niet zoveel te zeggen hebben.

Als ze al eens een keer meegaat, dan is ze vaak de enige van haar generatie in de kerk.

Hoe het anders zou kunnen en moeten, dat weet ze ook niet.

Ze is zelf ook nog zo zoekend, want in een God die alles regelt gelooft ze al meer dan 10 jaar niet meer.

Voor haar gaat geloven meer over beleven dan horen of woorden.

Ze zou een gevoel erbij willen kunnen uitbeelden – maar hoe doe je dat?

En ze twijfelt ook: wat is het leven nu precies, en wat nu als alles toch toeval is?

Nico Uit haar ooghoek ziet ze een paar dames op de fiets aankomen.

Net als ze achter haar langsrijden hoort ze dat de één tegen de ander zegt: “Die woorden mag ik nooit vergeten!”

En weg zijn ze weer, buiten gehoorsafstand.

Marjam staat als aan de grond genageld.
Die woorden mag ik nooit vergeten.
Het is net of die zin door haar handen tintelt
Alsof die kriebelt over haar huid en een traan in haar ooghoek laat springen.
Die woorden mag ik nooit vergeten.
Dat heeft ze eerder gehoord.
In een verhaal over Jezus die zegt
Mijn woorden mag je niet vergeten.
Toen, lang geleden, vond ze die woorden nogal streng klinken, als een geheven
vingertje.
Maar nu voelt ze dat het waar is.
En ze denkt bij zichzelf: welke woorden dan?
Het komt opborrelen: elkaar trouw blijven, elkaar niet vergeten, elkaar recht doen.

Stem 2 Als ze die woorden, Jézus' woorden, over liefde, naaste, hemel op aarde, zou
vergeten, wie is ze dan nog tussen A27, Kildijk en internet in?
Maar ze zál het zich blijven herinneren, zo weet ze ineens zeker.
En: ze zal die woorden ook met anderen in herinnering roepen.
Ineens weet ze: alleen sámen kunnen we de woorden bewaren.
Met iedereen die wil – want als we die woorden kwijtraken, dan...
Marjam neemt zich voor: ik zal de woorden bewaren in mijn gedachten, in mijn stem,
in wat ik met anderen ga maken en proeven, in van alles en nog wat...

En grinnikend bedenkt ze ter plekke een recept voor een heilige hemel taart.
Een taart met daarop de woorden: "Blijf in mijn liefde"
Ja, dat moet 'm worden.

Marjam stapt op haar fiets, zachtjes zingend.
In de boom ruist de wind – de adem van Gods Geest, die met haar meezingt.
En een vogel zingt lachend mee.

Amen.

Antwoord

Lied 823: 1, 4 (Gij hebt, o Vader van het leven)

Voorbeden in 3 intenties en gezongen acclamatie (lied 367e), stil gebed, Onze Vader
de kinderen komen terug uit KND en crèche

Collecten

Projectverbeelding

Presentatie Kliederkerk – Annemarije en Heleen

Lied: Hemelhoog 110 (Dit is mijn hand en dat mijn voet): 1, 2, 3 – Piano

Gaan

Zegen

Lied 806: 1, 2, 3 (Zomaar te gaan met je stok on de hand)